

POGLAJ BÓH

ČAS OPIS EVANGELSKICH SERBOW

2. číslo

Budyšin, februar 1969

Lětnik 19

Hrono na mały rózk 1969

Hlejće tohodla, kak posluhaće.
Luk. 8, 18

Prawje posluhać njeje lochko, haj wšak, to je češo hač rěčeć. Rěči-li z druhim, potom dyrbiš kedźbować a sebi přemyslować, što prajiš. Wězo njeje to přeco tak; wono móže so stać, zo sej čłowjek to přeco dosć njeprmysluje, što powěda. Rěči-li pak druh z tobu, maš wšelake móžnoty, slyšeć rady abo njerady, z wjetšim abo z mjeńšim zajimom, z horliwosću abo z liwkosću. Naš Knjěz a Zbóžnik Jezus Chrystus je derje wědzał, štož praješe, jako swojich posluharjow napominaše: „Hlejće, k a k posluhaće!“ A krótko prjedy je samo prajił: „Štož ma wuši k slyšenju, tón slyši.“ Poprawom so to samo wot so rozumi, zo kóždy, kiž ma wuši, tež slyši, chiba zo je hluchi. Hewak dyrbi wón tola wšitke zwuki a zynki swojeje wokolinu do wušow přijec a nje-móže ničo dale činić hač slyšeć. Tomu pak njeje přeco tak, znajmjeńša nic, hdyž so wo čłowske słowa jedna. Njesmy to wšitcy hižo nazhonili: My smy rěčeli a rěčeli, my smy wolali a wolali — a druh, kotremuž naše rěčenje a wolanje plačešćej, tón njeslyšeše. Husto je to pola džěci tak! A kajki nan, kajka mać, kajki kublar hewak njeby w tajkim padže chětro rozhněwany prajił: „Nětko pak posluhaj skončnje!“ —

W našim hronu pak so njejedna wo rěčenju a posluhanju mjez čłowjekami. Jezus je runje to nam wšitkim derje znate přirunanje wo symjerju powědał, kiž je swoje symjo rozsył na štworaku rolu; a někotre jenož padže na dobru zemju a přinjese plód. Bóh Knjěz je syjer, a symjo je jeho słowo, a někotre jenož pada do wutroby a přinjese plód, mjenujcy pola tych, kiž su na to hladali a kedźbowali, k a k bychu posluhali. Runje z toho móžemy spóznać, zo prawe posluhanje njeje jenož biologiski akt a fakt tych čłowskich organow, kotrež wuši mjenujemy, ale zo je wutroba sobu wobdžělena. Z wutroby wuchadza, hač rady abo njerady slyšu, hač z wjetšim abo z mjeńšim zajimom posluham, haj samo, zo sej čłowjek najlěpje pomjatkuje, štož so jemu spodoba, na čimž ma zajim, štož lubuje. Wutroba dawa poki w za prawe posluhanje.

18. februara mamy Lutherowe smjertniny. Naš reformator je nam tež přikladny za prawe posluhanje na Bože słowo, nic jenož z wušomaj, ale tež z woćomaj. Přetož tež za čitanje Božeho słowa plaći Jezusowe napominanje; a prawy ewangelski křesćan čita tola swoju bibliju a snano

Bóh je swětlo

Luby křesćano, pój sobu do swjatnicy Božich mysłow, zo bychmoj wo Boze rozmyslowałoj. Ja wšak wěm, zo nimaš wjele chwile. Tebje wšelke starosće, wšelke njedobre (budź sprawny!) mysle zaběraju.

Swjate mysle čłowjeka swjeća. To pak je Boža wola, naše swjećenje! Njeh raz womjelknu swětno mysle.

Njeh so naša wutroba k Bohu wobroći.

Je to bojazne čekanje před woprawdžitosću našeho žiwjenja? Smy my při tym kaž džěco, kotrež woči začini, hdyž zo něčeho boji?

Wono wšak na tym zaleži, ke komu čekamy.

Bóh je naš wuček!

Bóh je wěrný. To rěka, zo je Bóh woprawdže. Bóh njeje naš (rjany) són. Bóh sam praji: „Ja sym.“ Štož potajkim měni, zo Bóh njeje, tón hrěši. Nic jenož, zo Bóh je, ale: „Ja sym Knjěz, twój Bóh. Ty njesměš druhich bohow měć při mni.“

Měj, ja će prošu, kusk chwile, zo bychmoj hromadže přemyslowałoj, što a kajki tutón Bóh naš Knjěz je.

Jan wo nim w swojim přémim lišće praji: Bóh je swětlo.

To je tola krasnje prajene! Swětlo lubujemy a čmy so bojimy.

Swětlo trjebamy, a čma nas wohrozuje na našim puću.

A tola njeje dawno wšo wuprajene ze slowom: Bóh je swětlo. Bóh je wjele wjace hač swětlo. K swětlju njemóžemy so modlić. Naš njebjeski Wótc njeje jenož swětlo.

Što je naš Bóh? Kajki wón je?

Wšo naše rěčenje wo Boze je nje-

wšelake wukladowanje abo rozpominanje bójskeho słowa! Jako Luther w Erfurce w uniwersitnej knihowni k přenjemju razej w swojim žiwjenju cyłu bibliju w rukomaj džeržeše, je z tajkej horliwosću a z tajkim zajimom we njej čital a za wěrnosću slědžil, kotruž tam namaka, hač by so jednalo wo najkrasniši roman. A kak steji pola nas? Kak rjenje je to Michał Domaška zeserbšćil:

Kak steji z twojej wutrobu, kak steji z jejnej wolu?

Što namaka so do plodu

na cyłym jejnym polu? —

Štož wuši ma, tón posluhaj,

so spytaj bjez ludanja,

sej z časom dušu wobstaraj

a hladaaj nakazanja!

Džen zańdže, kónc so přibliža;

hdyž symjo plodow njedawa,

Bóh z wěčnej smjerću hrozy.

La.

dospolne, bojazne pospytowanje. Snano je nam lóšo prajić, kajki Bóh njeje. Wón njeje tajki, kajkehož jeho naši molerjo moluja, přetož Bóh je njewidžomny. Boža wutroba njeje čłowjeska — ale bójska.

Hdyž pak so nječamy a tež njemóžemy spokojić, jenož wo tym rěčeć, kajki Bóh njeje, je wšak słowo „Bóh je swětlo!“ nam dobra pomoc.

Ze „swětlom“ chce być Boža wulka, majestosna krasnosć wuprajena.

Boža swětla krasnosć je nam na wšelke wašnje wopisana:

Bóh je lubosć.

Bóh je smilny a hnadny, sćerpliwy a wot wulkeje dobroty a prawdy.

Bóh je pošny lubosće, tróšta, nadžije a mēra.

Serafimy slawjachu Boha: Swjaty, swjaty je Bóh Knjěz Cebaot; wšitka zemja je jeho česće pošna.

Kotřiž na Knjeza čakaju, dostanu nowu móc, zo z křidłami horje leča kaž hodler, zo běža a njewustanu, zo chodza a njewoslabnu.

Ja spuščam so na Bohu dobrotu stajnje a wěcnje, wuznawa pobožny psalmist.

Što rudžiš so, moja duša, a sy tak njespokojna? Čakaj na Boha; přetož ja budu so jemu hišće džakować, zo je wón mojeho wobliča pomoc a mój Bóh.

Počakaj na Knjeza. Budź dobreje nadžije a posylń swoju wutrobu.

Tajkich krasnych slowow wo Boze maš w swjatym Pismje wjele. Pytaj za nimi, a tebi so při tym wutroba rozwjesele. Schadžace swětlo je naše wjeselo. Bóh je naše swětlo. Hdžež jeho swětlo nas rozswěći, je wulka, zbóžna radosć.

Tajku wjeselošć pak njenosimy jenož sčicha, skradžu w swojej wutrobje. Chodžimy jako džěci swětla!

Boža wulkosć ma so přez nas swětejejewić.

Bóh chce, zo by w š i t k i m čłowjekam pomhane bylo. Tuž smy Bože swětlo swěteje dožni. Wšojedne, hač swět nas křesćanow připóznawa, hač sebi naše misionstwo přeje, hač Boha jako bajku wotpokazuje.

Ze wšěmi bjezbóžnymi smy sebi přezjedni:

Čłowjekojko trjebaju swětlo, trjebaju mēr.

Sćerpliwosć je dobra, zasakosć pak škódna.

Čłowjek dyrbjal wěrný być a nic zelharny.

W tutych a mnoho druhich dypkach počćiwosće smy z bjezbóžnymi samsneho měnjenja.

Cyrkwje jako hrody

Podal Gerhard Wirth

Hród tu njeje měnjeny jako bydlo wosobneho knjeza, ale jako twjer-džizna, kaž je to zmysl kěrluš: Jedyń twjerdy hród je naš Bóh sam.

W Rumunskej smy wšelke cyrkwje widželi, kotrež běchu wobhrodzene ze sylnej murju. Tak bě Boží dom twjer-

na horje bě wobdaty z murju. Murja ma džery, z kotrychž kulachu kulojte kamjenje na njeprěcela po horje dele. To běše wojna!

Znutřka murje su přitwarjene małe bydlenčka, zo móžachu wosadni za čas wojny w nich bydlić.

Dokładnje sej wobhladowachmy

Murja wokolo cyrkwje znutřka

džizna, do kotrehož wosadni čekachu, hdyž so njeprěcel bližeše. Tutón njeprěcel bě zwjetša Turk, kotryž bě Bołharsku podčisnył a so potom přez Balkan dale do Europy tločeše. Jeho so za Lutherowy čas cyła Němska boješe, wšako tola hižom před samym Wienom steješe.

Němski ew.-luth. farar w Harmanje nam powědaše, zo so do jich cyrkwinskeho hrodu Turk ženje zadobyl njeje.

Tajkile hród je zajimawy! Wokolo cyrkwje je wysoka murja, před murju hrjebja, přez hrjebju most. Murja ma kukawy, z kotrychž so na njeprěcela horca smoła liješe. Horka při muri je chódba, z kotrejež wobronjeni wosadni z prokami, pozdžišo z třělby do wobsadki třělachu.

Na nahlej horje njedaloko Sibiu běše něhdy klóšter. Džensa tam jenož hišće rjana, starozitna cyrkej stejí w romaniskim stilu. Tež tutón klóšter

někotre tajkich „Božich hrodow“. Fararjo nam při tym wjele rozprawjachu wo zandženych časach a přitomnosći svojich wosadow. Wšitcy Němcy so tam k cyrkwi džerža. Wšitke džěci su wukřčene. Wšitke mandželstwa su zwěrowane, a wšě pohrjebje su wězo křescanske. To njerěka, zo njeby snadž tu abo tam jedne wuwzace bylo. Wopyt na kemšach je

Klóšterska cyrkej

Haj, woni bychy z nami cheyli wuznac „Bóh je swětło“, hdy bychmy zwólniwi byli, z tutoho wuznaća Boha wuwostajić: „Swětło je.“

Bóh je swětło. Swětło je.

Nam njeje prikazane, so z bjezbožnymi wadžić, kotra z wobeju sadow je rozumniša, sprawniša, nadobniša, moderniša, abo kaž chceš to hewak mjenować.

Ale z našich skutkow, našich mysłow, našich planow ma so Bože swětło swědić.

Dyrbju wam to w někotrych sadach rozestajec?

Křescán lubuje wěrnosć a je zrudny, hdyž widži móc lžě.

Křescána boli, hdyž so jeho bliše-mu njeprawda stawa.

Křescán chce wjele widžec a wědžec, a wón wšitko kritisce rozważuje.

Křescán lubuje postup.

Křescán njewidži we wšem nowym postup.

Křescán je na boku teptaneho.

Hišće wjele by so hodžało prajić wo wašnju praweho křescána.

Sym ja tajki křescán?

Jelizo prajimy, zo žanoho hrěcha nimamy, zawjedžemy so sami, a prawda w nas njeje. Jelizo prajimy, zo njejsmy hrěšili, Boha za łharja činimy, a jeho słowo w nas njeje.

To je k zadwělowanju, zo je we mni tak wjele hrěcha. Ja bych zawěrnje zadwělować dyrbjał, njeby-li mi prajene bylo:

Jelizo swoje hrěchi wuznawamy, je Bóh swěrný a prawy, zo nam naše hrěchi wodawa a wučisi nas wot wšitkeje njeprawdosće.

We nas a wokolo nas hišće dawno njeje wšo jasne a swětle, ale w Chrystusu nam schadža swětło, kotrež do čmy swěći, a my nohcemy nihdy nanihdy čmu bóle lubować hač swětło.

My so wjeselimy na tón dzeń, hdyž budže wša čma přewinjena, a my budžemy w lutym swětle chodžić.

W.

dobry. My smy na dwěmaj němskimaj kemšomaj pobyli. Džiwna to wěc, hdyž tak daloko we wukraju nadobo nadeńdžeš ryzy němske wsy a Božu službu po našim wašnju. Tamne wosady su tež ewangelsko-lutherske. W Rumunskej je wjele ludow porno sebi: Rumunjenjo, Madžarajo, Němcy a snadž hišće druge ludy. W cyrkwjach pak so njeprěduje we wjacorych rěčach kaž pola nas serbsce a němce. W madžarskich cyrkwjach

Ew.-luth. cyrkej w Bistriz

so jenož madžarsce přěduje, w němskich jenož němce, w rumunskich jenož rumunse. Přetož kóždy lud ma swoje samsne wěrywuznaće.

W Oradea widžachmy wulku, derje zdžeržanu synagogu, potajkim židowsku swjatnicu. Bohužel smy skomdžili, so prašeć za wobstejnoscemi židowskeje wosady. Maju woni porjadnje swoje Bože služby? W kajkej rěči so tam přěduje? Snano bórže wot Oradejskeho ew.-lutherskeho fararja na tuto prašenje wotmołwu dóstanu.

Jara so džiwachmy, hdyž w němskich Božich domach widžachmy ławki za žony bjez lany. Mužojo maju so lěpje. Woni móža we ławkach sedžo so zlehnyć. Mi so praješe, zo žonjace ławki lany nimaja, zo njebychu so žonjace narodne drasty zatołkali. Hač to trjehi?

To je směšne!

To běše w Bołharskej.

Na hasach stejachu tu a tam žony abo tež mužojo a předawachu winowe kitki, tomaty, krasne aprikozy atd. — a tež kórki.

„Nano, kup kórki!“

Chětre pohladnyć do słownika, kak kórka na bołharski rěka, „Krastawica“.

Potajkim: „Kelko struwa jedyn kilo krasawica?“

Wuspěch? Wulke chichotanje a smjeće!

Ja běch so prašał: „Kelko plaći jedyn kilo krasneje holcy?“

Krastawica — krasawica! Mały a tola wulki rozdžěl.

Na swjatyh městnach w Indiskej

Hugald Grafe

Jězba do Tirupati a Tirupattur

(Přispomnjenje redakcije: Dr. theol. Hugald Grafe narodži so w léće 1931 w Njeswačidle jako syn wučerja a dósta w Njeswačidlskim Božim domje swjatu křćenicu. Wón je nětkle jako docent w Indiskej na teologiskim seminarje w Madrasu.)

Božo, twój puć je swjaty. Psalm 77,14.

Domaš džeše jemu: ... kak můžeme puć wědžeć?

Jezus rjekny jemu: Ja sym tón puć a ta wěrnosć a to žiwjenje. Nichtó njeprjindže k Wótcej, chiba přez mje. Jana 14, 5 a 6.

Tirupati a Tirupattur – tak rěkatej dvě měsće w južnej Indiskej, kaž maš w Němskej Neukirch a Neukirchen. A runje tak husto nadenždeš tam tole mjeno, kotřež přeložene rěka „swjate město“, přetož tutón njekřesćanski kraj ma njeličomnje wjele tajkich swjatyh městow.

We woběmaj městomaj smy pobyli. Tirupati leži k pojnocy a Tirupattur k wječoru wot wulkoměsta Madrasa. Wonej bštej srjedžišći ewangelistskeju jězbow Gurukul-teologiskeho-kollega w Madrasu dvě léce zasobu w nazymskich prózdninach.

Tempel

Do Tirupati čaha njesměrnje wjele putnikarjow. Hdyž w Madrasu na dróhach widžiš mužow abo žony z wotřihanymi włosami, potom drje wěš, zo su woni w swjatnicy „knjeza Venkateswara“ pobyli a su tam swoje włosy bohu wopowali. Před 250 lětami slyšeše Ziegenbalg wo stawje města Tirupati a so na puć poda. Džensa čitamy w nowinach, kak wšědnje wosebite busy mjez tutymaj městomaj jězdža. Wjace hač 5 000 na jednym dnju! Tempel ma měsacnje na 500 000 hr. dochodow! Druhdy tež

čitamy, zo je samo prezident tutoho kraja, politikar-filozof a nabožny reformar dr. Radhakrishnan, na swjatej horje swojeje domizny so pomodlił. Na skałojtej wyšinje blisko města je mjenujcy wulki tempel nartwarjeny. Tam horje wjedže we wjele zawinjenjach šěroka awtowa dróha. Přišedši widžimy, kak při horje deleka putnikarjo z busow wulču. Pěši woni po skałojtej, napinacej šćežce po dolhich hodžinach w smalacym slóncu horje du. Puć je do wšelakich wotrězkow džěleny. Tam steja templewe wrota. Z kóždym wotrězkom je sej putnikar nowu „punya“ (zaslužbu) dobył a docpěl wyši schodženk nabožnje dokonjanosće a z tym je so wo něšto zbliził wumóženju z koła stajneho znowanarodženja. W nocy su templewe wěže wobswětlene, a neonowe swětló přewodža putnikarja. Swětló šćežka saha nad městom kaž tajki rěbl do njebjes. Horka potom wobdawa swjatnicu něšto kaž hermanak abo wulětnišćo. Tam so zhromadžuja z bliska a dalka, zo bychu kupowali a předawali, zo bychu přihladowali a wotpočowali, zo bychu slubili a swoje sluby dopjelnili, zo bychu so modlili. Při hłownym tempelu widžimy dolhi rjad ludži. Woni tam čakaju na wjeršk swjateho putnikowanja, na bójske „daršan“, to krótko pohladnjenje na žlotu postawu módreho boha, kotraž tam w najswjećišim steji. Hustodosć dyrbja štyri haj pjeć hodžin čakać, doniž njeje za nich tutón wulki wokomik přišoł. Nam, kiž njejsmy hindu, je zakazane, do swjatnicy zastupić. Zo bychmy na horu dońe směli, trjebamy wosebitu dowolnosć. Horka njesmě so zjawnje rěčeć. My pak můžachmy tola někotre džěle swjateho Pisma rozdzělić a něšto wo tym porěčeć, kiž je prajił:

Zbóžni su, kiž su čisteje wutroby; přetož woni budu Boha widžeć.

Rasowa hida

Přez lětstotki su knježeace woršty běleje rasy knježili, tež nad barbojty domoródnymi. Při tym njejsu wono sympatiju druhich dostali.

Dr. Martin Luther King je swoje žiwe dny wojował za prawa svojich čornych bratrow, z lubosću a bjez zwonkowneje mocy – a za to je dyrbjal swoje žiwjenje dać. Wón bě wopór njesměrneje rasoweje hidy!

My wěmy tež, kajke surowe zakonnje w Južnej Africe maja, radikalne džělenje čornych a bělych na wšitkich polach žiwjenja. Wšudžom namakaš napismo: „Za čornych zakazane! Jenož za bělych!“ – a to w hoscencach, na železnicy, w awtobusach, na lawkach promenadow, na sportnišćach, w kupjelach. Husto škodža běli z tym sebi samym. Běla misionarka njemóžeše wječor dla defekta ze svojim awtom dale. Wona dyrbješe we wozu přenocować, hačrunjež w bliskosći čorni křesćenjo bydlachu, kotřiž bychu ju rady do doma přijeli. By-li pak wona tutu přecel-

nu hospodliwosć wužiwała, by knježerstwo ju z kraja wupokazało, dokelž by zakon přestupila. Hórje hišće bě scěhowace: Běly znjezboži ze svojim wozom a bu čezko zranjeny. Připadne přindže čorný lékař. Wón so jako tajki wupokaza a poskići swoju pomoc. Běli, kiž wokoło stejachu a běchu fanatisy rasistojo, zadžěwachu jemu to. Woni běchu hižo běleho lékařarja wołali. Ale prjedy hač tón přindže, běše so wbohi znjezboženy wukrawi! Wón sam, běly, bu wopór běleje rasoweje hidy! To je přeciwo česći běleho čłowjeka w Južnej Africe, pomoc čorného lékařarja přijec, ani w smjertnym straše! Hdže jónu tuta rasowa hordosć a nadutosć dowjedže?

A křesćanska wěra tež pod tym čerpi. Husto su so pohanojo tak wuprajili: „Křesćanstwo je nabožina bělych, tuž přez z tutej cuzej wěru! My mamy swoje nabožiny!“ Abo woni so počahowachu na prjedawšu politiku kolonizacije a su hišće wótrišo wobskoržili: „Što do mision- skich posłow to su, kiž wašnja doby-

warjow a wuklukowarjow wusprawnjeja? Můžemy Boha bělych přijec, kiž je dowolił, zo su nam kraj a wšitke jeho pokłady kradnyli? Kajki je to Boh, kotrehož přiwisowarjo su njewolnikow z nas scinili? Přez z nim!“

Wězo mamy na swěće mocy a hibanja, kotřež wšu rasowu hidu wotpokazaja a chcedža ju přewynić. To je ideologija socializma, kiž so zasadža za wěrne přecelstwo wšěch ludow a rasow. A to je naša křesćanska wěra, kiž wšu hidu začisnje a před Knjezom žanoho rozdzěla njeznaje, hdžež „njeje ani Grek, ani Žid, ani wobrzězany, ani njewobrzězany, ani Němc, ani Serb, ani njewolnik, ani swobodny, ani běly, ani barbojty, ale hdžež je wšitko a we wšitkich jenož Chrystus sam“. (Tak swobodnje zersbšćene po Kol. 3, 11.) La.

Zličbowanka swjateho raza

Jako sedžachmy po znutikownym wobncwjenju našeho Bukečanskeho Božeho domu z molerjemi a druhimi rjemjeslnikami we wjesolej zabawje hromadže, předčítachmy scěhowacu žortniwu zličbowanku, kiž su w archiwje finskeje wulkeje cyrkwy namakali. A jedna drje so při tym wo wuporjedženja w léce 1618. Rjemjeslniski mišter je tehdom scěhowace napisał:

1. Džesać kaznjow přeměnił, šestu kaznju bělił 2,24 kr.
 2. Zlóstnikej na křižu nós barbił 1,30 kr.
 3. Pontija Pilata rjedžił 2,46 kr.
 4. Jandželej Gabrielej nowe křidla zhotowił 4,39 kr.
 5. Džowki wyšeho měšnika wobělił 1,40 kr.
 6. Swj. Pětrej nowy zub zasadžil 1,25 kr.
 7. Njebjo rozšěrił a nowe hwězdy přidał 3,19 kr.
 8. Tu dospołnje skaženu Madlenu polěpšił 2,10 kr.
 9. Mójzasowemu wobliču wjace wuraza dał 1,40 kr.
 10. Póćiwěj Susanje włosy barbił 1,25 kr.
 11. Muchace wočka w Čerwjonym morju wotstro- nił 0,12 kr.
 12. Žonu Potifara wuporje- džil 2,30 kr.
 13. Čertej w heli surowiše mjezwočo naćinił 0,95 kr.
 14. 30 slěbornikow Judaša poslěbornił 1,50 kr.
 15. Kónc swěta podlěšił, do- kelž běše překrótki 0,65 kr.
- wšo hromadže 26,50 kr.

Tež w prjedawšich časach su žortowali!

La.

Njeswačidlo: W léce 1968: křćenjow 39 (29), paćerskich džěci 54 (53), wěrowanow 7 (5), chowanow 54 (47), spowědných 1 032 (1 147), dobrowólných darow 21 138,70 hr. (21 027,62 hr.).

Ž wosadow

Klukš: Na dnju Třoch kralow (w bibliji so rěči jenož wo m u d r y c h) mějachmy wječor w 19.00 hodž. naš přeni wosadny wječor w nowym léce w Klukšu. Knjz Karich z Lichanja přijědže z N a š i m c y r k w i n s k i m b u s o m. Ně, to njeje naš bus! Hdyž linija po wosadnej liniji za wosadu jědže, tak rěčimy wo Našim cyrkwin-skim busu. Smy tež jara džakowni, zo přez tutón bus wosada so zwjazaja. Mě-jachmy wjele barbojtych wobrazow wupytane, z kotrymiž smy na zhromadne léta hladali. Nas to jara zajimowaše. Na 108 wosadnych běchmy. Běchmy z Noweje Wsy, Wotpočinka, Lěškeje, Komorowa, Kupoje, Jatřo-

Kubłanski čas w Chrósćicach

Jónkróć wob léto — wokoło hód — schadžuje so serbska katolska studowaca młodžina a młoda inteligenca. Hižom třeci króć sym so při tym wobdžěliła, tón raz 27. a 28. decembra 1968 w Chrósćicach. Wuznawam, zo sym stajnje rad pódla byla, a to nic jenož z ekumeniskeho zajima. Njejsym so tam ženje cuza abo jako hósć čuła, ale kaž doma. Katolscy Serbjaja maja před ewangelskimi tu lěpšinu, zo so młodži ludžo kruče k cyrkwi djerža a započnu plódnje sobu skutkować.

Lětsa je tuto zeždženje krótsje było. Přednoški běchu zajimawe. Jako přeni rěčeše ewangelski farar dr. Huth z Dürhennersdorfa. Wón je wěcywustojny stawiznar a zaběra so z wob-

w Erfurće. Wón rěčeše wo wěrje moderneho čłowjeka, kak wón zwisk z Bohom dótanj. Přednošowar pokaza při tym jako fachowc na poměry mjez Bohom a israelskim ludom. W rozmołwje so potom rěčeše wo problemach džensnišeje młodžiny.

Ja mam posrědkowanje wědy za jedyn z najwažnišich nadawkow džensnišeho duchowneho kubłanja. Při tym budže derje, zo so wobdžělamy při zarjadowanjach druheje konfesije, zo zhromadnje poslučamy a so rozmołwujemy wo swóich problemach. Při kofeju a wobjedže hromadže za jedynm blidom sedžeć, hromadže so wuchodžowac, to nas bratrowse wjazaja nas ewangelskich z katolskimi.

stud. theol. (ew.) Renata Kralec z Hučiny

Dobrota Knjeza čini, zo z nami kónc njeje

Pod tutym heslom chcemy so

póndželu, 24. 2. 1969, w 9.00 hodž., w Budyšinje na Hornčerskej hasy

schadžowac.

Předowac budže br. farar Lazar-Bukečanski, předsyda Serbskeho cyrkwin-skeho dnja.

Serbski superintendent budže rozprawjeć wo serbskim cyrkwin-skim žiwjenju po druhej swětowej wójnje. Lětsa wšak je 20 lět, zo mamy swój serbski cyrkwin-ski zakon.

Popołdnju chcemy křesćanske wosady wopytać w dalokich a cuzych krajach.

Wobjedowac budžemy zhromadnje.

Njepřinješe ničo dale sobu hač pobožnu a wjesolu wutrobu — a něšto pje-njez.

bja, Zdžěrje, Čelchowa z busom přijěli a z druhich wjeskow na druhe wašnje přichwatali. Haj, to bě krasna wěc. Skónčnje běchmy džakowni, zo naš farar při kóždej skladnosći z fotoaparatom běha. To je za archiw, z kotrehož chcemy kóžde léto 6. januara sej něšto wobrazow wuwzać. Radostnje hladamy na 6. 1. 1970. Wjele nowych wobrazow budže pódla.

Sobotu, 4. 1., zeždžechu so někotři našeje wosady na farje, zo bychu wo dr. Werner Kruschowym přednošku „Cyrkej přichoda — cyrkej za druhich“ (wozjewjeny w SONNTAG) porěčeli a konsekwency za nowe čahnyli. Wšelkim wosadnym bě přednošk so připósłal. Tola sedmjo jenož běchmy. Nam so pak prawje njerěčeše. Nam bě myslenje w tutym směrje hišće přejara njezwučene, ale přecowachmy so. Hač dotal njewěmy hišće, kak budžemy so na swój nadawk pripravowac, za druhich tu być. Myslachmy sej, zo je wěra něšto za nas. Nam so tak hubjenje za druhich myslu. To pak je nam jasne, zo ma cyrkej přichoda za druhich a nic za sebje tu być. Naš KNJEZ nas na druhého pokazuje. Kak móžemy tutomu druhemu to dobre a wjesole slowo do jeho swěta, do jeho džěla, do jeho starosćow, do jeho nuzow, do jeho problemow prajić a jemu tam pomhać, hdžež wón našu pomoc radlubje přijima? Maš dobru mysličku, tak posćel abo praj ju nam a swojemu fararjej.

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadža jónkróć za měsac z li-cencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamóltwity redaktor: superintendent Gerhard W i r t h - Njeswa-šidski. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. — Čišeć: Nowa Doba, čišćer-nja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-169).

sydlenjom teritorija Serbow (resp. Po-łobskich Słowjanow) přez Němcow. Farar dr. Huth zastupuje tezu, zo je poměr mjez Serbami a Němcami w času zadobywanja Němcow do Serbow, hdyž jim zdom tež přinjesechu křesćansku wěru, lěpši był, hač je to powšitkowe mjenje. Wón rěčeše wo wěstej koeksistenciji, zo je so křesćanstwo na měrne wašnje zadobyło. Serbow jimaše ewangelij runje tak kaž přnich křesćanow w Nowym zakonju. Přednošowar wasebje pokaza na wěstu samostatnosć cyrkwinneho žiwjenja mjez Serbami. Wjětšina připoslušarjow dwělowaše na jeho težach. Hač dotal rěčeše zo zasadnje wo stajnym boju mjez Serbami a Němcami. Referent pak měješe za swoje mjenje dobre stawizniske podložki. Ja mam za to, zo dyrbi so tutón problem chutnje přemyslować. Što mohł zlochka prajić, kak je zawěrnje było? Hač snadž cyrkej njeje tola tež přinošowala, zo je so serbska rěč hač do džensnišeho wuchowala?

Po dobrym wobjedže a rjanym wuchodžowanju po zymskich Chrósćicach přednošowaše br. Anton Nawka. Jeho tema rěkaše: Hlód na swěće. Jara aktualny, zajimawy, wšostronski — a zrudny problem! Njeje tu žanoho wupuća, dokelž čłowjestwo na ličbje stajnje bojznje přiběra? Naša mała pomoc a tež wjětše projekty stawto a cyrkwjow su jenož kapki do wulkeho morja. Bohate kraje, kotrež su zwjětša křesćanske, maja tu hoberske nadawki.

Tutón přeni džen skónči so z pěkněj serbskej zabawu. Młodžina jenož nje-pije, nježortuje a njespěwa, ale chce tež sprawnje diskutowac wo problemach našeho časa.

Na druhu džen slyšachmy přednošk dra. Lubczika, docenta za Stary zakon při katolskim teologiskim seminarje

Modlerski tydzeń ewangelskeje aliancy

Přerňa kročel zjednočenja na ewangelskim polu běše 1851 załoženje tak mjenowaneje ewangelskeje aliancy. Mjeno njeje jara zbožowne. Ale kóždy móže sej něšto pod tym předstajeć. Džensa smy w ekumeniskej dobjie dale přišli. Ale tehdom měješe to woprawdže něšto na sebi. A kóždy, kiž porjadnje čita w swóich „Ochra-nowskich heslach“, wě, zo kóžde léto w započatku januara so wotměwa modlerski tydzeń tuteje aliancy. We wšech wjětšich městach, kaž w Budyšinje a w Lubiju, so tutón tydzeń džerži, hdžež so stawy krajneje cyrkwy a swobodnych cyrkwjow a wšelakich zjednočenstwow zeřdu k zhromadnemu modlenju.

Ale tež my w našej wjesnej wosadze w Bukecach mamy kóžde léto tutón tydzeń. W Cornowje so kóždy wječor sotry a bratřa z mjenowanych kruhow zhromadžuja, zo bychu so modlili. A w Bukecach samych wobdžělujemy so na třoch dnjach na tu-tej akciji. Jedyn džen je nas přeco wopytał duchowny ewangelsko-metodistiskeje cyrkwy ze Zhorjelca, druhu džen bě přišoł předar krajno-cyrkwinskeho zjednočenja z města, a třeci wječor leži w rukomaj wjesneho fararja. — Wězo wotmėwaju tež w domje „Eben-Ecer“ w Bělej Horje porjadnje tutón modlerski tydzeń. La.

Swěrný čitar „Pomhaj Bóh“ nam připósłal rjadki ze stareho „Mision-skeho posola“ (lětnik 49., 1. čisło, januar 1901, strona 14):

... Wulce wažna wěc je, zo starši swojim džěćom serbski wuknyć da-dža. Znajomosć serbskeje rěče móže jim pozdžišo jara pomhać, a to čim bóle, čim bóle słowjanske ludy na wažnosći přiběraju... Dołho wjace trać njebudže, zo budžeja so na wysokich šulach w ranšej polojeje našeho kejšorstwa słowjanske rěče wučić, dokelž bjez nich wjace nje-póndže. Tuž njeh kóždy Serb na to hlada, zo bychu jeho džěći serbsku rěč wukle, zo bychu pozdžišo tež druhe słowjanske rěče lochko nawuknyć móhli.